

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 78/2005

ମାନ୍ୟ ସାହିବଦା

....

ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ

....

ଉତ୍ତରଦାତା

ଏହି ମାମଲାରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରୀମାନେ :

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ

:

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡି. ପି. ଧଳ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ

:

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ.କଟକିଆ, ଅତିରିକ୍ତ ସରକାରୀ
ଅଧିକାରୀ

ପାଠାସୀନ:

ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଜି. ଶତପଥୀ

24.07.2023

ଜି. ଶତପଥୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

1. ରାଇରଙ୍ଗପୁରର ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ସି. ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 52/03 (ଏସ୍. ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 285/2003) ରେ 21.01.2005 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଯେଉଁଥିରେ ଆଇପିସି ର ଧାରା 302 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆଜୀବନ କଠୋର କାରାବାସ ସହ ଟ.2,000/- (ଦୁଇ ହଜାର) ଜୋରିମାନା ହୋଇଛି, ଜୋରିମାନା ଅନାଦେୟରେ ଅଧିକ ଏକ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଠୋର କାରାବାସ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆବେଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି, ଯେତେବେଳେ ଆଇପିସିର ଧାରା 201/34

ଅନୁଯାୟୀ ଦଶନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏବଂ ଆଇପିସି ଧାରା 302/201/34 ଅଧୀନରେ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

2. ଏଠାରେ ଏହା ଚିପ୍ପଣୀ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଆବେଦନ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 1638/2012 ର ତା 19.11.2012 ରିଖରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଜାମିନରେ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

3. ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ଅନୁଯାୟୀ 03.06.2003 ରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାୟ 5 ଟା ରେ କାଳିଆ ସୋରେନ୍ (ଏହା ପରେ 'ମୃତକ' ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) ଏବଂ ପିତୃତ୍ୱ 1 ପ୍ରତାପ ହେମ୍ବ୍ରମ ଗୋରୁମହିଷାଣି ସାପ୍ତାହିକ ବଜାରରେ ଚାଉଳ ବିକ୍ରି କରି ସାଇକେଲରେ ନିଜ ଗାଁକୁ ଫେରୁଥିଲେ, କାଳିମାଟି ଗ୍ରାମର ରେଳ ସମ ପାରସ୍ଥାନ ଫାଟକ (ଫାଟକ) ନିକଟ ରସ୍ତାରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଖଜୁରୀ (ଖଜୁରୀ ଗଛ) ପାର୍ଶ୍ୱରୁ ବାହାରି ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାଇକେଲକୁ ଧରିଥିଲେ, ଯିଏ ପିତୃତ୍ୱ 1 କି ଠାରୁ ଟିକିଏ ଆଗକୁ ଯାଉଥିଲେ, ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ମାୟୁ ହାଁସଦା, ଯାହାକୁ ପିତୃତ୍ୱ 1 ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିଥିଲେ, ତାଙ୍କ ତଡ଼ାଲିଆରୁ ଏକ ଭୁଜାଲି ବାହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୃତକଙ୍କ ଛାତିରେ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ, ଫଳରେ ମୃତକ ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ, ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପିତୃତ୍ୱ 1 କୌଣସି ପୁରୁଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନପାଇ ସାଇକେଲ ଚଢ଼ି କାଳିମାଟି ଗାଁ କୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରେ ରାତିରେ ରହିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭୁଜାଲି ଆକ୍ରମଣ ଫଳରେ ମୃତକ ଜଣକ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ ।

4. ତାପରଦିନ ଅର୍ଥାତ୍ 04.06.2003ରେ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 8.30 ସମୟରେ, ପିତୃତ୍ୱ 1 ଗୋରୁମହିଷାଣି ଥାନା ଓଆଇସିଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ଦାଖଲ କରି ବ୍ୟକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ, ସେ ଏହି ଅପରାଧରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିବେ । ତଦନୁସାରେ, ଗୋରୁମହିଷାଣି ଓଆଇସି ତା 04.06.2003 ରିଖରେ ପିଏସ୍ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା. 21, ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନ୍ତ କରିଥିଲେ । ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ଆଇ.ଓ ପିତୃତ୍ୱ 7 ଦ୍ୱାରା ମୃତଦେହ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ସହିତ ମୃତକଙ୍କ ଶବର ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀ ଟ୍ରଷ୍ଟ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ପ୍ରତିପ୍ରେରଣ ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ

29.08.2003 ରେ ଲୁଚାଇ ରଖିଥିବା ସ୍ଥାନ ଯଥା କାଳିମାଟି ପାହାଡ଼ ନିକଟରେ ଏକ ବୁଦାଠାରେ ତାଙ୍କ ଖୁଲାସା ବୟାନକୁ ଅନୁସରଣ କରି (ଅନୁଲଗ୍ନକ -10) ଭୁଜାଲି MOI ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ପିତୃତ୍ୱ 10 ଅନୁଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ MOI ଜବତ କରିଥିଲେ । ଏହି ତଦନ୍ତ କ୍ରମରେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପରିଚୟ ଗାନ୍ଧୀ ବୁଡୁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ପିତୃତ୍ୱ 10 ମଧ୍ୟ ଅନୁଲଗ୍ନକ-8 ଅଧୀନରେ ନମୁନା ମାଟି, ରକ୍ତ ରଞ୍ଜିତ ମାଟି, ଗୋଟିଏ କଳା ଚଷମା, ଗୋଟିଏ ହିରୋ ସାଇକେଲର ଅଧା ଟେନ୍ କଭର ଏବଂ ଏକ ଯୋଡ଼ା ଚମଡ଼ା ଚପଲ(ପାଦୁକା) ସେ ସ୍ଥାନରୁ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ରକ୍ତ ନମୁନା ସହିତ MOIକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ 11 ଅଧୀନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସୂଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ କୁ ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 12 ମାଧ୍ୟମରେ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ବୁଡୁଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଆଇପିସି ଧାରା 302/201/34 ଅନୁଯାୟୀ ଦୋଷାରୋପ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା, ଫଳସ୍ୱରୂପ ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ବିଚାର ଶେଷ ହେଲା ।

5. ଏହି ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ, ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ମୋଟ 10 ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ସାକ୍ଷୀ ପିତୃତ୍ୱ 1 ରାଧାନାଥ ବିକାଶୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ରୁ 12 ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ତଥ୍ୟଗତ ବସ୍ତୁ MOI ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପିତୃତ୍ୱ 1 ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବ ଶତ୍ରୁତା ଏବଂ ମିଥ୍ୟା ନିହିତାର୍ଥ କାରଣରୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ୱୀକାର ଥିଲା ।

6. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପରେ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ତର୍ଜମା କରି, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବୋକ୍ତ ସୂଚିତ ଦଣ୍ଡାଦେଶରେ ଦଣ୍ଡିତ କରିଥିଲେ ।

7. ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରିବା ପରେ, ପ୍ରତୀତ ହୁଏ ଯେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ପିତୃତ୍ୱ 1 ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା B+ ଗ୍ରୁପର ମାନବ ରକ୍ତ ଦାଗ ଲାଗିଥିବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର-MOI ଏବଂ ପିତୃତ୍ୱ 2 ଏବଂ

ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 4 ଅପରାଧ ପଛର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ।

8. ଯଦିଓ, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନରହତ୍ୟାକାରୀ ମୃତ୍ୟୁକୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀ କେହି ଆପତ୍ତି କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଅପରାଧର କର୍ତ୍ତା ନଥିଲେ । ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.1 ର ସାକ୍ଷ୍ୟର ଯାଞ୍ଚରୁ ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ସେ ଘଟଣାର ଜଣେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ଘଟଣାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟରେ ଆବେଦନକାରୀ ଏବଂ ଦୋଷୀ ଗାନ୍ଧୀ ବୁଡୁ, ଯିଏକି ବିଚାରକରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିଲେ, ଖଜୁରୀ ବୁଦା (ଖଜୁରୀ) ରୁ ବାହାରି ଥିଲେ ଏବଂ ମୃତକଙ୍କର ସାଇକେଲକୁ ଧରି ପକାଇଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କ ଗାମୁଛା (ନାପକିନ୍)ରୁ MOI ବାହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଛାତିରେ MOI ମାଧ୍ୟମରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ, ଫଳସ୍ଵରୂପ, ମୃତକ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଦେଖି, ସେ ଭୟରେ କାଳିମାଟି ଗ୍ରାମକୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ବୁଧୁ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜଣେ ଘରେ ରହିଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ଆହୁରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ଯେ, ତାପରଦିନ ସକାଳ ପ୍ରାୟ 8ଟାରେ ସେ ଗୋରୁମହିଷାଣି ଥାନାକୁ ଆସି ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 ମାଧ୍ୟମରେ ଏଫ୍ଆଇଆର୍ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

9. ଆଇଓ-ତଥା-ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 10ର ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, 27.08.2003ରେ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ 2 ଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରତିଘେରଣରେ ନେଇଥିଲେ, ଏବଂ 29.08.2003 ରେ ପ୍ରାୟ ସକାଳ 6.30 ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ଥିବାବେଳେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-10 ମାଧ୍ୟମରେ ଖୁଲାସା ବିବୃତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ କାଳିମାଟି ପାହାଡ଼ ନିକଟରେ ଥିବା ଏକ ବୁଦାରୁ MOI ଯାହାକୁ ଅନୁଲଗ୍ନକ-6 ଅଧୀନରେ ଜବତ କରାଯାଇଥିଲା, ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ।

10. ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 7 ଜଣେ ତାଲୁର ଥିଲେ, ଯିଏକି ମୃତକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶବ ଉପରେ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ମୃତକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶବରେ ମିଳିଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷତଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ।

(i) ବାମ ତଳ ପିଠି ଉପରେ 2x2 ଯେତେ ଗଭୀରତାରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା

କ୍ଷତ ।

(ii) ଡାହାଣ ସ୍ତମ୍ଭ ପାନ ଉପରେ 3x2 ସେ. ମି. ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ଗଢ଼ାଗତାରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା କ୍ଷତ ।

(iii) ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା 2 ଠାରୁ 1 ସେ. ମି. ଉପରେ 3x2 ସେ.ମି.ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ଗଢ଼ାଗତାରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା କ୍ଷତ ।

(iv) ମଧ୍ୟରେଖାରୁ 1 ସେ. ମି. ଡାହାଣ ଛାତି ଉପରେ 2x2x5 ସେ. ମି. ପ୍ରବେଶ କରୁଥିବା କ୍ଷତ ।

(v) ଚିବିଆର ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା 3x2x1 ସେ. ମି. କ୍ଷତ ।

(vi) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡାହାଣ ଆଙ୍ଗୁଠି ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଆଙ୍ଗୁଠି ଉପରେ 1x1/2x1/2 ସେ. ମି. କ୍ଷତ ।

(vii) ବାମ ବେକରେ 3x1x1/2 ସେ. ମି. ହୋଇଥିବା କ୍ଷତ ।

(viii) ବାମ ବୃଦ୍ଧକୁଳି, ଡର୍ଜନୀ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଆଙ୍ଗୁଠି ଉପରେ 1x1/2x1/2 ସେ. ମି. କ୍ଷତ ।

(ix) ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ ଆଣ୍ଠୁ ପାର୍ଶ୍ୱରେ 3x1/2x1/2 ସେ. ମି. କ୍ଷତ ।

10.1. ପିତୃବ୍ୟୁ 7 ଜୁ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦରେ ଏହା ମିଳିଲା ଯେ, ଡାହାଣ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ ନିଷ୍ପେଜ ହୋଇଥିଲା, ଡାହାଣ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍ ଉପରେ, ଆଘାତ ସଂଖ୍ୟା. 2 ଏବଂ 3 ତଳେ ଗଢ଼ାଗତ କ୍ଷତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ଡାହାଣ ପଟର ବାହିକାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କଟିଯାଇଥିଲା । ସୁପିରିୟର ଭେନାକାଭା ଆହତ ହୋଇଥିଲା, ପେଟରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ହଜମ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା, କଠିନ ପ୍ରକୋଷ୍ଠଗୁଡ଼ିକ ଖାଲି ପଡ଼ିଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅଙ୍ଗପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ ନିଷ୍ପେଜ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା ।

11. ପିତୃବ୍ୟୁ 7ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ମୃତକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ରକ୍ତସ୍ରାବ ଏବଂ ଆକସ୍ମିକ ଆଘାତ ଏବଂ ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ ସାଧାରଣ ପ୍ରକୃତିରେ ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ହୋଇପାରେ । ଏହା ତାଙ୍କର ଆଉ ଏକ ପ୍ରମାଣ, MOI ଦ୍ୱାରା ଆହତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟର ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ, ସେ ତାଙ୍କର ଦୃଢ଼ତା ସୂଚକ ମତାମତ

ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅନୁଲଗ୍ନକ-5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପିତୃତ୍ୱ 7 ର ଜେରାରେ ଏହା ବାହାର ହୋଇଥିଲା/ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ଯେ, "ଏହି ଆଘାତଗୁଡ଼ିକ MOI ଭଳି ଗୋଟିଏ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ଏହା ଅନେକ ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।"

12. ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରମାଣର ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଯାଞ୍ଚ ପରେ, ମୃତକଙ୍କ ନରହତ୍ୟା ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କେବେ ଆପତ୍ତି କିମ୍ବା ବିବାଦ କରାଯାଇ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଡି.ପି. ଧଳ ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରୋଟି ଆଧାରରେ ବିବାଦୀୟ ରାୟକୁ ବିବାଦ ଏବଂ ସମାଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି, ପ୍ରଥମତଃ ପିତୃତ୍ୱ 1 ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା, ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀ/ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମର ଅନୁପସ୍ଥିତି ହିଁ ଏଫ ଆଇ ଆର୍ କୁ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ଏବଂ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଚାରବିମର୍ଶ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ, ତୃତୀୟତଃ, ପ୍ରକଟ ସୂଚନାର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଯାଞ୍ଚ ନକରିବା ଏବଂ ଶେଷରେ MOI ର ଜବତ ପରେ ଏସ୍ ଏସ୍ ଏସ୍ ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ସୁରକ୍ଷିତ ହେପାଜତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟର ଅନୁପସ୍ଥିତି, ଯାହା ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତିକୁ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ କରି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ MOIରେ ଗ୍ରୁପ B+ve ର ମାନବ ରକ୍ତର ଉପସ୍ଥିତି ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିବା ମତାମତକୁ ମୃତକଙ୍କ ରକ୍ତ ଗ୍ରୁପ୍ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

13. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜେ.କଟକିଆ, ବିଜ୍ଞ ଏଜିଏ, ଅନ୍ୟ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପନକୁ ବିରୋଧ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ୀକୃତ ହୋଇଥିଲା ପିତୃତ୍ୱ 7ଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତି ଦ୍ୱାରା ଯାହା MOI ରେ ଗ୍ରୁପ୍- B+ve ର ମାନବ ରକ୍ତର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହାର କୌଣସି କୈଫିୟତ ଦେବାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ବିଜ୍ଞ ଏ.ଜି.ଏ. ଦ୍ୱାରା ଏହା ଆହୁରି ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ କ୍ଷୁଣ୍ଣ, ଦୃଢ଼ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ, ଏହିପରି ପ୍ରମାଣକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏଡ଼େଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହି କାରଣରୁ ଯେ, ଆଇଓ, ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ, ଯାହା ମୂଳତଃ

ମୃତ୍ୟୁର ସ୍ୱଷ୍ଟ କାରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅଦୃତତାରେ କୌଣସି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବନାହିଁ ।

14. ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ପିତୃତ୍ୱ 1 କୁ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରି, ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା କେବଳ ଜେରା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ସେ ଆବେଦନକାରୀ ମାୟା ହାଁସଦାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ଭୁଜାଲି (MOI) ମାଧ୍ୟମରେ ମୃତକଙ୍କ ଛାତି ଏବଂ ବେକରେ ଦୁଇରୁ ତିନୋଟି ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ । ତେବେ ପିତୃତ୍ୱ 1 ର ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ଦୁଇଟି ଆଧାରରେ ଆପଣି କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଥମତଃ, ଯେତେବେଳେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସହ-ଅପରାଧୀ ଗାନ୍ଧୀ ଚୁଡ଼ୁଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ସମୟରେ ସେ ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ, କିପରି ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରାଯିବ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟରେ, ଯେହେତୁ ସେ (ପି.ତୃତ୍ୱ 1) ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀ ଥିଲେ, ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ କିପରି ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇ ନଥିଲା ଯାହା ନିଜେ ପି ତୃତ୍ୱ. 1 ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ପରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି, ଏହା ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 (ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍)କୁ କାହିଁକି ବିବରଣ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଉତ୍ପାଦ ବୋଲି ଦର୍ଶା ଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପିତୃତ୍ୱ 1 ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ ହୋଇଥିବା ସହ-ଅପରାଧୀ ଗାନ୍ଧୀ ଚୁଡ଼ୁକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ, ବରଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ଚୁଡ଼ୁର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ଚୁଡ଼ୁକୁ ଏଫ୍‌ଆଇଆର୍ ରେ ନାମ ନଥିବାରୁ, କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ୟାରେଡ଼କୁ ପଠାଇନଥିବାରୁ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏପରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆପଣି କରାଯାଇ ନଥିବାରୁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାଁନ୍ତି । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, 'ଗୋଟିଏ କଥା ମିଥ୍ୟା ହେଲେ ସବୁ କଥା ମିଥ୍ୟା ହୁଏ' ର ନୀତି ଆମ ଦେଶରେ ଅପରାଧିକ ବିଚାର ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ କେବଳ କାରଣ ସେ ଗୋଟିଏ କଥାରେ ମିଛ କହିଥିବାରୁ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହି ଉକ୍ତି ଆଇନ ଶାସନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନିୟମର ମାନ୍ୟତା ଦାବି କରେ ନାହିଁ ।

15. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅନେକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ତର୍କ ସକାଶେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ, ଏହା ରୂପାୟିତ କରେ ଯେ

ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍ ଟି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି", କିନ୍ତୁ ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଏବଂ ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 10କୁ ଜେରା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବା ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି ଜେରା କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 10 କ୍ ଠାରୁ ଏହା ଯାହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଅନୁଲଗ୍ନକ-2 ର ସ୍ତମ୍ଭ 7,9 ଏବଂ 10 ରେ ସେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମାନ ସ୍ତମ୍ଭଗୁଡ଼ିକ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଯଦି କୌଣସି, ଯାହା ଅନୁଚିତ କାର୍ଯ୍ୟର ସନ୍ଦେହ ସୃଷ୍ଟି କରେ, ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ବିଷୟରେ ସାକ୍ଷୀ ଏବଂ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମତାମତକୁ ଅଭିଯୋଗ ମାମଲାର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିବା ପାଇଁ କୃତ୍ରିମ ବିଚାର କରାଯାଏ, କାରଣ ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ ସୂଚିତ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି ହୋଇଛି । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 10 କିମ୍ବା ପିଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 1 କେବେ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ଦେଇନଥିଲେ ଯେ, ଅନୁଲଗ୍ନକ-2 ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ବହୁ ସମୟ ପରେ 'ଅନୁଲଗ୍ନକ-1 କୁ ବିଚାରବିମର୍ଶ ଏବଂ ପରାମର୍ଶ ସହିତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା *ମେହରାଜ ସିଂ ବନାମ ୟୁ.ପି.ରାଜ୍ୟ, (1994) 5 SCC 188* ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ଏବଂ ଉକ୍ତସାର ସହ ବିଚାର କରିବା ପରେ, ଏହା ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, କାରଣ ଅଭିଯୋଜନ, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ମାମଲାରେ ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଜେରା ନକରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ରହିଛି ।

16. ସେହିଭଳି, *ଆନେଦାର ସିଂ ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, (2002) 1 SCC 487* ର ଅନ୍ୟ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ, ଅପମୃତ୍ୟ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା/ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍ ସଂଖ୍ୟା ମିଳିନଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ଏହା ଅନୁଲଗ୍ନକ 2 ର ଶୀର୍ଷରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିକତ୍ତ୍ୱ, ଅନ୍ୟ ଏକ *ମୋଟାରଜ୍ ଏସ୍ କେ. ଓରଫ୍ ମୋଟାରଜ୍ ହୁସେନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ରାଜ୍ୟ, (2011) CRI L.J. 1677* ମାମଲାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ଘଟଣାର ପ୍ରାୟ 11 ଦିନ ପରେ ଏଫ୍.ଆଇ.ଆର୍. ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଘଟଣା ଘଟିବା ତାରିଖରେ କୌଣସି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀ ସେ ଘଟଣା ଦେଖିଛନ୍ତି ବୋଲି ପୋଲିସ୍ କୁ କହିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଆଧାରରେ କଲିକତା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅଭିଯୋଜନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

17. ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, *ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ, (2011) 6 SCC 288* ରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ନାମ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ପୂରଣ କରାଯାଇନଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାପରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ତ୍ରୁଟି ଅଭିଯୋଗକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ।

18. ଏହି ମାମଲାରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ.2 ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିକୁ ଖାଲି ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ, ସେଥିରେ ମିଳିଥିବା ସମସ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭକୁ, ଗୋରୁମହିସାମୀ ଥାନା ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 21ରେ ତା 04.06.2003 ରିଖର ସୂଚନା ଦେଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତଥ୍ୟ, ଯେପରିକି ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ବିଷୟରେ ସାକ୍ଷୀମାନେ ଏବଂ ପୋଲିସ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ମତାମତ "ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କାଳିଆ ସୋରେନଙ୍କ ଛାତି ଏବଂ ଶରୀରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶରେ ଗୁରୁତର କ୍ଷତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ହତ୍ୟା କରିଥିଲେ, ଯଥାବିଧି ପୂରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।"

19. ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିର ପ୍ରକୃତ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ତାହା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକାଧିକ ଥର ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଦୋହରାଯାଇଛି । ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତି ଧାରଣ କରିବାର ମୌଳିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ମୃତ୍ୟୁର କ୍ଷତ କାରଣ ଜାଣିବା, ଯେପରିକି ଏହା ଆତ୍ମହତ୍ୟା, ନରହତ୍ୟା କିମ୍ବା ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ ଥିଲା କି ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା କଦାପି ଅପରାଧର ଅପରାଧୀ (ମାନେ)/ଆକ୍ରମଣକାରୀ (ମାନେ) କିମ୍ବା ମୃତକ ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ କିଏ ଦାୟୀ ତାହା ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା କ୍ଷତ, ଅସହିଷ୍ଣ ଏବଂ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ତଥା ଅଭିଯୋଗନ ମାମଲାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଖାରଜ କରିବା ପାଇଁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏଥିରେ କୃତକୌଶଳ ଦେଖାଯାଏ କିମ୍ବା ଏହା ଅନ୍ୟଥା ଅଲଂକରଣର ଏକ ଉପାଦାନ ଅଟେ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହାର ଲାଭ ଉଠାଇପାରିବ । ସର୍ବୋପରି, ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ନାମ ନଥିବୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ତମ୍ଭ ନଥିବା ବେଳେ, ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାରେ ଅବହେଳା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗନ ମାମଲାର ସତ୍ୟତା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

20. ଯେହେତୁ କେବଳ ଆଇ.ଓ. ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ ନକରି ଭୁଲ କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ସେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତତ୍ପର ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଏହାର ମାନେ ନିହିତାର୍ଥ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା

ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଯେ ଭରସାଯୋଗ୍ୟ କିମ୍ବା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଆଧାରରେ ପରିତ୍ୟାଗ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ପୂର୍ବ ଆଲୋଚନାର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ତର୍କ ଏହିକି ଯେ, ଏଫ୍. ଆଇ. ଆର୍. କୁ ପୂର୍ବ-ସମୟୋଚିତ ଏବଂ ଅଳଂକରଣର ଉପାଦ ଭାବରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ ବିବୃତିରେ ଆକ୍ରମଣକାରୀଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ବାଦ ଦେବା କୌଣସି ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

21. ଆବେଦନକାରୀ/ଦୋଷୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ MOI ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସ୍ୱାଧୀନ ସାକ୍ଷୀ ଯଦୁମଣି ସେଠୀ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାପଦ ପାହାଡ଼ିଙ୍କ ପରୀକ୍ଷଣର ଅଭାବ ପାଇଁ ଆବେଦନରେ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ବିବାଦ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏପରି ଦୃଢ଼ୋକ୍ତି ଗୁରୁତ୍ୱହୀନ ମନେହୁଏ, କାରଣ MOI ର ପୁନରୁଦ୍ଧାରର ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 6 ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ଜବତକୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.10, ଆଇ.ଓ., ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାକ୍ଷ୍ୟରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ପୁଞ୍ଜୀନୁପୁଞ୍ଜ ଭାବରେ ଜେରା କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ MOI ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ଜବତକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ବାହାରି ନଥିଲା ଯାହା ଅନୁଲଗ୍ନକ-12 ରେ ଥିବା ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷାରେ B+ve ଗୁପ୍ତ ମାନବ ରକ୍ତ ଧାରଣ କରିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

22. MOI ର ବିଲମ୍ବିତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ବିଲମ୍ବିତ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ତଥା ଏସ୍ଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍ ପଠାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ସୁରକ୍ଷିତ ହେପାଜତକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଆବେଦନରେ ଗୁରୁତର ଭାବରେ ଆପଣି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯଦିଓ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.10 ର ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ଦୋଷୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ 29.08.2003 ରେ MOI ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ 22.09.2003 ରେ ଏସ୍ଏସ୍ଏସ୍ଏଲ୍, ରସୁଲଗଡ଼କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା, ତଥାପି, ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷାରେ MOI ରେ B+ve ଗୁପ୍ତ ର ମାନବ ରକ୍ତ ଦାଗ ଅଛି ବୋଲି ଅନୁଲଗ୍ନକ 12 ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି, କାରଣ ଆବେଦନକାରୀ-ଦୋଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କୈଫିୟତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯେ କିପରି ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା MOI ରେ B+ve ଗୁପ୍ତ ର ମାନବ ରକ୍ତ ମିଳିଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା ବିବୃତିକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିମ୍ନ ବନାମ ରାଜ୍ୟ 59 (1985) C.L.T 488 ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତୁଚ୍ଚପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସନ୍ଧାନର ପରିଣାମ କଣ ହେବ,

ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲାରେ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.1 ର ରୂପରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ପରିସାକ୍ଷ୍ୟ ମିଳିଥାଏ, *ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଛାଙ୍କି ଲାଲ; (2019) 12 SCC 326* ରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କିଛି ସମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 34 ଏବଂ 35 ରେ ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି :-

“34. ଦକ୍ଷାଦେଶର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବଦଳାଇବା ପାଇଁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ଜବତ ବନ୍ଧୁକ ଏବଂ ପିସ୍ତଲ (01.03.2006 ରେ ଉଦ୍ଧାର) ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା କେବଳ 19.04.2006 ରେ ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ କୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜବତ ବନ୍ଧୁକ/ପିସ୍ତଲ ପଠାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ବ୍ୟତୀତ, 01.03.2006 ରୁ 19.04.2006 ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଜବତ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କେଉଁଠାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ତାହା ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିବାରୁ ଅଭିଯୋଜନର ମାମଲା ଉପରେ ସନ୍ଦେହ କରିଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଧାର ହୋଇଥିବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରକୁ ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଏଲ୍ କୁ ପଠାଇବାରେ ଏପରି ବିଳମ୍ବ କେବଳ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ରୁ୍ୟତି ହୋଇପାରେ । ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ଏପରି ତ୍ରୁଟି କିମ୍ବା ରୁ୍ୟତି ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଟ୍ୟ ଅଟେ । *ନାନକୌନ୍ଦୁ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ; (2016) 3 SCC 317* ମାମଲାରେ ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା : (SCC ପୃଷ୍ଠା 322, ଅନୁଚ୍ଛେଦ -9)

“9. ....ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ଅଭିଯୋଜନ ମାମଲା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଦନ୍ତକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଏପରି ତ୍ରୁଟି ଛଡ଼ା ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର କାହାଣୀକୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଅନ୍ୟଥା, ଏହା କେବଳ ନିୟମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସଂସ୍ଥା ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଣାସନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦୋହଲାଇ ଦେବ ।”

“35. *ଭି.କେ.ମିଶ୍ର ବନାମ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ; (2015) 9 SCC 588* ମାମଲାରେ, ଏହା ନିମ୍ନମତେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା (SCC ପୃଷ୍ଠା 607, ଅନୁଚ୍ଛେଦ -38) :

“38. ଡକ୍ଟରୀ ଅଧିକାରୀ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିବାକୁ ଏବଂ ସେହି କୋଶରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଡକ୍ଟରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଡରଫରୁ କୌଣସି ଡୁଟି, ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟର ସ୍ଵାର୍ଥ ଦାବି କରେ ଯେ ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଡୁଟି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ଏହା ଏହିପରି ଡୁଟି ଉପରେ ଅଧିମୂଲ୍ୟ ଦେବା ସହିତ ସମାନ ହେବ ।”

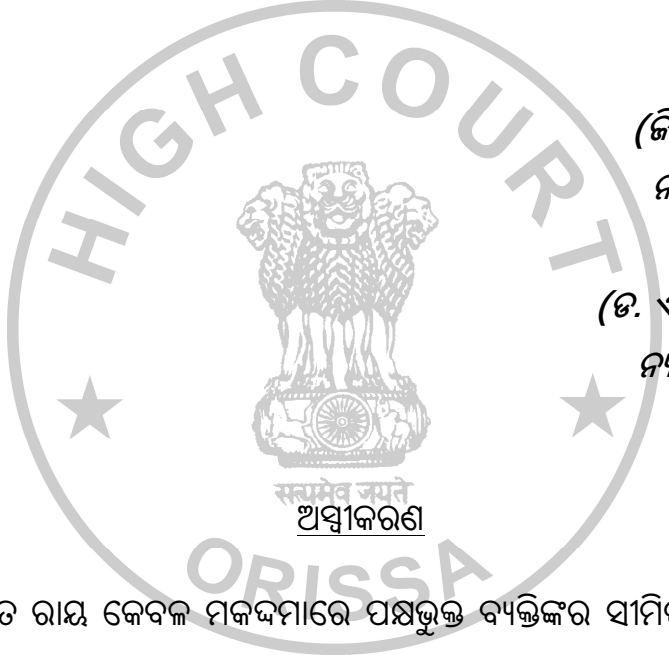
23. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ନଥିବାରୁ ମିଳିଥିବା ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଭଲ ଭାବେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ, ପୂର୍ବ ଅନୁଲେଖରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଲୋଚନାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଆଗତ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଯେ, ମୃତ କାଳିଆ ସୋରେନଙ୍କ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷକୁ ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସନ୍ଦେହ ବାହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ, ବିଶେଷ କରି ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ କେବଳ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଯୋଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟକୁ ଜେରାରେ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଯେତେବେଳେ B+ ଗ୍ରୁପ୍ ଗୋଷ୍ଠୀର ମାନବ ରକ୍ତ ଧାରଣ କରିଥିବା MOI ର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ସହିତ ଡାକ୍ତରୀ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ କୌଣସି କୈଫିୟତ ଦେଇପାରିନଥିଲେ, ଯାହା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 2, ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 4 ଏବଂ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 6 ଦ୍ଵାରା ଅଭିସାକ୍ଷ୍ୟ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦୃଢ଼ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ଵାରା ଆହୁରି ମଜବୁତ ହୋଇଥିଲା ।

24. ପରିଶୀମତଃ, ଏହି ଆବେଦନରେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନାହିଁ ।

25. ଫଳସ୍ଵରୂପ, ଆବେଦନଟି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିବାରୁ, ପ୍ରତିଫୁଲ୍ଲିତା ଭିତ୍ତିରେ ତାହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା, କିନ୍ତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ । ଏକ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପ ପରିଶୀମ ଭାବେ, ସି.ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 52/03 (ଏସ୍.ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 285/2003) ରେ ରାଇରଙ୍ଗପୁରର ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ

ଦୌରା ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 21.01.2005 ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଦଣ୍ଡାଦେଶର ଆଦେଶ ଏହା ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି ।

26. ଯେହେତୁ ଆବେଦନକାରୀ ମାଲୁ ହାଁସଦା ଜାମିନରେ ଅଛନ୍ତି, ତାଙ୍କ ଜାମିନନାମା ବାତିଲ ହୋଇଛି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ, 20 ଅଗଷ୍ଟ 2023 ସୁଦ୍ଧା ହେପାଜତରେ ଆମ୍ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାନାର ଆଇ.ଆଇ.ସି. ତାଙ୍କୁ ହେପାଜତକୁ ନେବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଅବଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିବେ, ଏହି ରାୟର ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ନକଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାନାର ଆଇ.ଆଇ.ସି. କୁ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ।

(ଜି. ଶତପଥୀ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

(ଡ. ଏସ୍. ମୁରଲୀଧର)
ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ପ୍ରିୟଜିତ୍

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ । "

ଅନୁବାଦିକ।
ସମ୍ମିତା ନାଏକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ